

RĂSĂRITUL NOSTRU

Unicul organ Surdo-pedagogic din țară

DIRECTOR V. DIMITRIU-LEORDA

Redacția și Ad-strația: Calea 13 Septembrie Nr. 8 București

„La porțile Destinului a bătut un Prinț...”

Din frumosul Rothenburg

Sub acest titlu, d. Teofil Gh. Sidorovici, comandantul Străzii Tării, a rostit în seara de 16 Octombrie 1939, la radio, următoarea cuvântare:

Dintr-o ilustră pereche princiară care armoniza într-o urzire de sânge nobil atâtea familii domnitoare cu strălucit renume, a coborât pe firele de aur ale unui răsărit de soare din 16 Octombrie 1893, un Prinț ca din poveste, așteptat de-o țară și de un popor.

În taina bătrânului codru de sub fruntea încrunțată a Bucegilor, în castelul din rariștea fermecătoare unde Peleșul se îngână cu cântec de pășari, se înfiripa o viață nouă, pe care urșitoarele aveau s'o împodobească și cu spini durerilor omenești, dar și cu măreția luminoasă a celor mai mari victorii.

Prințul Carol...
Din bubuitul tunurilor și dangătul clopotelor bisericilor țării, se înălța un cântec, un freamăt, o simfonie care pătrundea în străfundul sufletelor românești, înviorându-le cu puterea unei credințe și întărindu-le nădejdea.

Aveam un Prinț născut pe pământul țării, unde ne dorm de mii de ani strămoșii, un Prinț care avea să fie mângâiat de soarele românesc, care avea să trăiască viața noastră așa cum ne-au lăsat-o înaintașii, să simtă ca noi, să se bucure și să se întristeze cu noi, să ne doimească doina și să ne joace jocul, să ingenunche cu noi pe lespedele bisericilor cu orânduie creștine, să respire aerul sănătos al pădurilor noastre, să se înfioare de frumusețile neîntrecute ale țării noastre, să se pătrundă de aceleași năzuințe și de aceleași dorințe, să practice aceleași datine și obiceiuri, înfrățindu-se în cuget și simțiri cu poporul de ciobani și răsturnători de brazdă, curați la suflet și gata de orice sacrificiu în vremuri de greu cumpănă.

Aveam un Prinț român de bastină, în ochii cărui se ogîndea albastrul cerului românesc, în trup voinicia strămoșilor, în priviri sinceritatea românului și în suflet podoabele de vitejie ale Voevozilor.

Și Prințul creștea ca din basme sub calda ocrotire părintească și sub razele de nădejde și bucurie ale unei nații.

Mai departe conferențiarul a spus: Creșterea și educația ce i s'au dat au avut un pronunțat accent de severitate, căci viața este mai aspră

pentru viitorii conducători de popoare decât pentru supușii lor.

În sufletul Prințului înfloreau atâtea calități, ce aveau să-L caracterizeze: sentimentul datoriei, spiritul de dreptate, iubirea de patrie, iubirea de popor, descifrarea năzuințelor naționale, dragostea de graiul, portul și tradițiile noastre, respectul de mării Voevozi ai trecutului.

În orele de istorie, când i se povesteau de faptele mărețe ale Domnitorilor, îi licărea în priviri o lumină vie.

— Vreau să fiu și Eu ca Ștefan Vo-dă...

— Și eu voi lupta ca Mihai Viteazul...

— Vreau să păzesc credința și legea ca Brâncoveanu.

Ce frumos scrie Regina Maria în „Povestea vieții mele”, despre Fiul Ei cel mai iubit:

„Când se făcu ceva mai mare, Carol era un băiețel așezat, cam serios, ușor de îndemnat și avea o idee una o mare năzuință spre înălțătură. Învăța să citească cu o repeziune uimitoare. În primii ani era numai lumină și voce bună, mai târziu se făcu puțintel mai pretențios. Adevărul e, că de pe când era un băiețel mic, simțea un interes neobișnuit pentru orice privea legile, regulamentul, prescripțiile și interdicțiile. Îi plăcea să cerceteze înfelișul adânc al tuturor lucrurilor, poate din pricină că petrecuse mult timp cu Unchiul, al cărui dar special era de a instrui.

Carol era tot numai ordine și precizie și avea într'insul un tainic imbold de a domina, de a subjugă și de a impune restricții pe cari El singur Cel dintâi le respecta.”

Știa să impună restricții pe cari El singur Cel dintâi le respecta...

Ce cuprinzătoare formulă de caracterizare a Celui ce avea să prefațeze o nouă istorie a poporului român!

Prințul Carol își desăvârșea cu perseverență pregătirea pentru viitorul ce-L aștepta. În 1909 avea 16 ani. Cu o solemnitate ce i-a rămas adânc săpată în suflet, Regele Carol I i-a așezat prima tresă de sublocotenent.

O altă epocă își deschidea orizontul. Prințul Carol devenea un camarad al tuturor ostașilor țării. Griji și preocupări deosebite se adăugau celor de până aici. E nelipsit dela manevre, mereu în mijlocul ofițerilor și soldaților cari îl divinizau.

Războiul întregirii îi prilejuește

(Continuare în pag. II-a)

Rothenburg o. T. este un mic orașel din Franța, care datorită curiozităților lui arhilogice, este viu frecventat în fiecare an de mii de turiști. Deosebit de atrăgătoare este valea surzilor. Râulețul mic, aproape sec și-a săpat o albie adâncă în jumătatea sudestică a orașului, astfel că valea ce-o formează se întinde mult departe deasupra lui.

Când cobori dela vechea cetate în spre bisericuța Sfintei Marii, aproape de vestitul pod dublu, treci numaidecât pe lângă o căsuță mică, pe frontispiciul căreia citești următoarea inscripție:

Cine nu are griji, dureri și gânduri, să taie aceste rânduri Citind aceste cuvinte, ele fără să vrei, te aruncă pe gânduri. Astfel se întâmplă că într-o frumoasă dimineață de vară a trecut pe acolo și o tânără pereche, care tocmai era în voiaj de nuntă. După ce a citit inscripția depe casă, tânărul zise: Eu cred că noi suntem pe deplin

mulțumiți de viața noastră. Suntem tineri, sănătoși și fericiți. Norocul ne surâde și deci putem tăia aceste rânduri depe casă.”

Cu un zâmbet radios, aprobă aceste spuse și fericitul soț.

Au trecut ani de atunci. Căsnicia celor doi a adus și trei copii, doi băieți și o fetiță. Norocul părea că-i favorizează pe cei doi. Băiatul mai mare era desghețat și deștept. Învăța bine și și ajunse scopul, devenind ofițer. Dar, ducând un trai ușuratic și destrăbălat, după ce se îndatoră peste puterile lui de plată, își pierde postul și muri sub soarele tropical, în slujba unei legiuni străine. Norocul a încrustat o tăietură adâncă. Al doilea băiat era o fire vădit o-pusă celeia a fratelui său. Învăța foarte greu și cu mare greutate trecea din clasă în clasă, obținând note cari stârneau grija bieților părinți. Cea mai mare grijă însă a produs-o fetița lor cea mică. Nașterea ei a fost sa-

lutată cu cea mai mare bucurie, căci era de o rară frumusețe; cu ochi albaștri și păr auriu, ca și al mamei. Dar pe câtă vreme corpul se desvolta puternic și frumos, mintea ei înclina și la urmă a fost nevoie să fie internată într'un institut pentru de-generați.

Și cum nenorocul nu vine niciodată singur, au început să-i meargă anapoda și afacerile, așa că biata familie a trebuit să se gândească mereu pentru hrana zilei de mâine.

Intâmplarea i-a dus pe acești soți iarăși la Rothenburg. Însă pe când femeea, al cărui păr odată blond era acum presurat cu fire de argint, citea inscripția depe casă, nu mai vroia acum să taie rândurile ca înainte. Doar suspinând, zise: „Norocul și sticla, ce ușor se sparg amândouă.”

I. R. F. G.

HAZURI

Mirarea unui surdo-mut bețiv

Un surdo-mut ședea odată pe prispa casei și citea într-o carte de sfaturi. El văzu acolo ceva scris despre cămălă: „Cămăla poate să muncească opt zile în șir fără să bea.”

„Ia'uzi, își zise în gândul mirat și ridicând capul în sus: ...și eu pot să beau opt zile în șir fără să muncesc.”

Uu surdo-mut deștept

Gâlcevescu, surdo-mut bogat, ședea în odaia lui lungit pe cana-

pea. Fiindu-i sete, puse mâna pe buton și sună. Sună odată, servitoarea nu vine; mai sună a doua oară, și a treia oară dar nici atunci nu vine. Supărat se duce la bucătărie. Gesticulând, o face să înțeleagă că a sunat-o de atâtea ori și ea nu vrea să răspundă.

Servitoarea, strângând din umeri îi spune că n'a auzit.

Atunci, Gâlcevescu, îi gesticulează răstit, făcând-o să înțeleagă:

— „Ești o proastă! Când n'auzi vino de-mi spune, ca să sun năi tare.”

La arest

Un inspector de poliție, inspec-tând localul unei circumscripții polițienești, între alți indivizi dă și peste un surdo-mut. Întrebând pe fiecare în parte de ce este arestat, când ajunse la surdo-mut, îl puse să-i răspundă pe o hârtie, pentru ce a fost arestat.

Surdo-mutul scria:

„... pentru că am găsit o pungă cu bani.”

— „Da! (Însă... eu am găsit punga înainte de a o fi pierdut proprietarul ei” scrise mai departe șmecherul surdo-mut.

Valea lui Ionel

Era în timpul războiului de întregire a Neamului. E mult de atunci, dar totuși prea puțin ca să putem uita fapte cari prin modul cum au fost petrecute, rămân adânc întipărite în mintea noastră. Astăzi, când la crizant nori negri se abat iarăși asupra omenirii, ecranul amintirilor lăsa să se proiecteze cu durere în creierul nostru jocul unor dumeri trăite și trecute.

Din mila Domnului, într'un sat din Moldova, trăia o familie săracă. Bărbatul se îndeletnicea cu munca la cherestea, iar soția lui cu robotul prin casă, fiind ajutat de cei trei copii cu cari îl învrednicise Bunul Dumnezeu.

Îndurând greul vieții, sârmanii părinți au înțeles să-și jertfească tot câștigul lor pentru creșterea și învrednicirea celor ce i-a procreat.

Și cum din case sărace răsar oameni de samă, tot așa și casa lui Neculai Stoica din Asău, a dat Țării viteji și eroi.

Gheorghită și Petrică, fiii mai măricei, după ce au făcut școala din sat, dând dovezi de aptitudini deosebite, cu ajutorul bătrânului preot din sat și cu banii muncii de Tatăl lor în cherestea, au trecut la liceul din Bacău. Terminând cursurile cu distincție, au intrat în școala militară, devenind doi buni ofițeri.

Ionel sârmanul, a rămas acasă. Nu că n'ar fi vroit să învețe sau că părinții nu l-ar fi dat la carte, ci numai din cauza sortii vitrege, căci la frageda vârstă de numai 6 ani, și-a pierdut auzul și graiul. El se învățea pe lângă părinții săi, dând dovezi de a deveni un bun gospodar.

Când părinții se credeau scăpați de greu, așteptând ajutorul copiilor lor, veni războiul. Și cum Țara avea nevoie de brațe de fier și inimi oțelite, să-l apere hotarele, pe lângă cei doi fii ai săi a trebuit să plece la datorie și tatăl lor Neculai Stoica, lăsându-și pe Mărândica lui cu Ionel acasă, unul în seama celui-

lalt și amândoi în pașa Domnului. După mai multe peripeții strategice, războiul s'a concentrat în Moldova și astfel s'a abătut și asupra Asăului.

Zilnic se perindau trupele vitejilor noștri eroi prin sat în spre tranșee. Ochii ageri ai lui Ionel căuta în fața fiecărui soldat și ofițer, să-și vadă pe tatăl și pe frații lui. Buzele lui chinulite, deprinse să rostească numai singurele vorbe dragi, tata, mama, nenea, striga către fiecare din cei ce treceau, tata și nenea, cerând par'că o explicație spre a-l putea vedea și afla de el, dar în zadar.

Într-o zi Neculai Stoica, care era la partea sedentară a unui regiment, se ceru transferat la un regiment de marș care trebuia să plece în spre Asău și astfel putu să-și vadă casa, pe Mărândica lui și pe Ionel.

De ceilalți doi fii ai săi știa că unul luptă la Oituz, iar Gheorghită la Ghimes.

Ionel cum și-a văzut tatăl, sta nedespărțit de el, astfel că Mărândica, atunci când s'a evacuat satul, a trebuit să se resemneze, stând

singură la locul ei de refugiu din Moinești.

Într-o noapte a început și urgia atacului german. Vitejii români au rezistat eroic, respingând pe rând valurile germane. Lupta începută, părea că nu se mai sfârșește. Din grupa de servanți ai mitralierii lui Neculai Stoica, postată într'un punct mai înalțat, — ca unul ce cunoștea locul — având misiunea de a opri strecurarea înamicului prin acel loc, nu au rămas decât doi oameni și ei răniți. Ionel, crampomat la pământ în adăpostul mitralierii, după ce a învățat din văzute, rolul servanților, îi ajută de zor pe tatăl său, înlocuindu-i cu vitejie pe toți servanții lipsi.

Și cum războiul nu iartă și moartea stă să secere mai lacom numai trupul de viteaz, tot așa și Neculai Stoica a trebuit să moară, răpus de o schiță de obuz, alături de Ionel al său înmămurit de groază.

Sârmanul Ionel. El nu era învățat cu moartea. A văzut el de mai multe ori cum preotul din sat ducea la cimitir, scaldat în lacrimile familiei, prietenilor și cunoscuților, pe cei ce mureau, dar niciodată n-a

simțit un gol în suflet pe urma acestora, căci nu avea nimic comun cu ei. Tatăl său care a închis ochii alături de el, umplându-și gura cu țărână, era bucată din sufletul său rupt. Era izvorul vieții sale și pierzându-l, se vedea singur, singur de tot.

Privind deodată spre cel mort, — el care era deprins cu mămăica — a văzut că brațul drept al tatălui său este ridicat amenințător în spre liniile inamice. Și-a dat seama că de acolo a venit moartea și că de acolo poate veni încă pericolul. Rotindu-și ochii în jur, a văzut că nici un servanț al mitralierii nu mai era în viață. Aștepta și el resemnat moartea, să poată dormi somnul de veci, alături de tăticele său.

Deodată în mintea lui s'au ivit imagini ale celor doi frați ai săi și privind spre liniile amice, i se părea că în fiecare uniformă ce o zărește, îl vede pe frații lui dragi, desi aceștia luptau în altă parte îndepărtată a frontului. I se trezi deodată dorul de viață, dorul de

(Continuare în pag. II-a)

„La porțile Destinului, a bătut un Prinț...”

(Urmare din pag. 1-a)

manifestări de curaj fără pereche. În tranșee, alături de luptători, la postul de comandă pe front, pretutindeni se interesa de buna stare a ostașilor, încurajându-i și răsplătindu-le eroismul.

Cine poate uita memorabila ședință a unui consiliu de miniștri sub președinția Regelui Ferdinand la Iași, când descurajării tuturor, răspundea temerar Prințul Moștenitor de Tron?

Cu batalionul Său de vânători de munte la Cireșoia și Oituz, apoi pe frontul dela Tisa, Prințul Carol a primit unul din cele mai grele botezuri ale eroismului.

Prin toate acestea se legase și mai strâns de popor, intrând în sufletul lui ca o nădejde izbăvitoare.

Dar vremurile de după război se turbură.

Zadarnic se încercase a se schimba ceacea grația lui Dumnezeu și voința națională hotărâseră: în drumul soartei, nimeni nu poate sta.

Fila pe care urstioarele scriseseră durerea, rămănească neînțeleasă de sufletul curat al nației.

Departa de țara sa, Prințul Carol păstra pe biroul de lucru o urnă cu pământ românesc, spre care privea în zile de restriște cu nostalgia Celui ce nu putea să înțeleagă această cotitură a soartei.

Iar când poporul nu l-a mai putut îndura lipsa, când negre și primejdioase fluturări de desbinare se profilau la orizont, chemarea celor 20.000.000 de Români a răsunat puternic, strâpungând depărtările.

Răspunsul a venit așa cum trebuia să vină.

Din seninul fără nouri al unei zile de vară a coborât pe aripi de pasăre măiastră ca în basmele pe care de atâtea ori le ascultase, în lanul de belșug al țării, sorbind cu nesăț din ulciorul Modurei puterea vie cu care avea să izbăndească în lupta de mântuire a neamului.

Cronica vremii a depănat de atunci doar un deceniu. Dar ce multe și roștologitoare au fost întâmplările acestui răstimp!

Lumină s'a făcut în suflete și nimeni nu va mai putea stinge.

Ce mult și totuși ce puțin este, de când în aurora unei zile de toamnă, un Prinț a bătut la porțile destinului.

Și porțile s'au deschis larg, în fața unui Măntuitor de neam!

Astăzi, când țara sărbătorește ziua de naștere a Marelui și Supremului nostru Comandant, 4 milioane de străjeri și 40.000 comandanți li strigă din adâncul sufletului:

Să trăiască M. S. Regele Carol al II-lea, nădejdea de viitor al poporului Român!

altfel trebuia să-și răzbune pe dânsul acela care fusese insultat și bătut de Joldea? Acesta fu băgat în cămașă de forță, trimis la duși, tratat de furios. În acest timp, băiatul învățase multe, și nu uitase limba și obiceiurile țării lui.

Bland și apropiat se făcu prieten cu bucătarul și pentru o lingură de ciorbă pe zi spăla o mie de talere și de tacâmuri. El făcea acets serviciu iute și foarte bine, deaceea căpătase ș'o porție de mâncare mai mult ca alții, așa că el prinse putere și își mai și veni în fire după cele ce pătimise pe bună dreptate.

Nebun!.. Auzi să-l declare nebun și încă cine? Un hoț de ungurean ș'ășa făcea cu toți românii și italienii, cari nu-i erau pe plac și nu-i da lui miță.

N'o s'o sfârșească bine omul ăsta, gândea Joldea și suspina, ori de câte ori ș'aducea aminte de chinurile îndurate la circ dela ungurean.

În gara dela Milano, un tânăr cu o înfățișare plăcută, și căutătură blandă, urcă în tren împreună cu noi, el când ne auzi vorbind românește s'apropiă și tremurând zise într'o românească stricată: Acum pot să mor c'am trăit d'am mai auzit această scumpă și dulce limbă a țării mele.

Cu greutate, când pe românește, când pe italienește, ne povesti cele pătimate, văzându-ne însă c'am știute, c'am neîncrezătoare ne zise:

Nu, nu sunt și n'am fost nebun. Nu vă feriți în lume de nimic alt decât de minciună, de răutatea și de nedreptatea omenească.

Mergea trenul repede ca fulgerul. Nicu Joldea, sebrăcose în frumoașa lui cămașă țărănească țesută de Rădița și cânta mereu: Arde foc inima'n mine, Lacrimi curg din geana mea, Căci mi-e gândut tot la tine, Inger dulce, lină stea...

— Dar de unde știi a-ta cântecile astea? întrebăram noi.

Hei, fără astea muream p'ăicea de urit. Astea le-am învățat dela lăutarii, cari cântau la Zdrăfcu. Cu ele vreau să mor, zicea Joldea și stărea de bucurie la fiecare stație, care ne scurta drumul și ne apropia de București.

— Ce te vei face în țară, îl întrebăram noi pe Nicu?

— Întâi să mai îi sărut pe toți, apoi să învăț limba mea și de nu mă vor apuca de actul dela balamuc zise el răsând, mă fac ostaș. În ostire la sigur c'am s'o duc foarte bine că știu trei meserii, bucătăria, cismăria și grădinăria. La balamuc, crezi c'am stat degeaba? Acolo mă ruga un grădinar ca să rămân dar...

— Dece n'ai rămas?

— N'am rămas că mi s'aprindea cămașă pe mine de dorul țării sugrumat pe ungurul dela circ într'o seară, că mi-era dor de-ai mei, de Rădița și că: Străinii?..

Reci sunt Doamne, ca o stâncă și el sufletu-ți mănăncă!..

Maica Smara

Modificarea legii persoanelor juridice

M. S. Regele a semnat următorul decret, lege, întocmit de d. V. Iamandi, ministrul justiției, pentru modificarea unor dispozițiuni din legea nr. 21/1924 pentru persoanele juridice modificată prin decretul-lege nr. 3733/1938:

ART. 1. — Articolele 26, 46 și 54 din legea nr. 21, 1924, pentru persoanele juridice modificată prin decretul lege nr. 3733/1938, se modifică și se completează precum urmează:

DIZOLVAREA PERSOANELOR JURIDICE SAU SUSPENDAREA ACTIVITĂȚII LOR

Art. 26 va avea următorul cuprins:

„Atunci când s'ar constata că o persoană juridică își desfășoară activitatea împotriva bunelor moravuri, ordinii publice și siguranței Statului, se sustrage controlului prevăzut de art. 15 din prezenta lege, sau prin atitudine și acte neechilibrate împiedică bunul mers al asociațiunii, consiliului de miniștri, pe baza propunerii ministrului dela departamentul sub controlul și supravegherea căruia se află persoana juridică respectivă, va proceda la înlăturarea comitetului de direcție sau a consiliului de administrație numind în loc o comisiune interimară alcătuită dintr'un președinte și din patru sau șase membri.

Comisiunile interimare numite în condițiunile de mai sus, sunt organe supreme ale asociațiunii, îndeplinind toate atribuțiunile adunării generale și ale celorlalți factori de conducere.

Convocarea adunării generale se va putea face decât de comisiune interimară și numai în baza unei autorizațiuni speciale a ministrului dela departamentul sub al cărui control și supraveghere se află persoana juridică respectivă.

Jurnalul consiliului de miniștri prin care se înlătură organele de conducere a asociațiunii cu personalitate juridică, numindu-se în loc comisiuni interimare are caracter de act de guvernământ, neputând fi, astfel, atacat în contencios.

La sfârșitul art. 54 se adaugă următorul alineat:

„În caz de dizolvare prin jurnalul consiliului de miniștri, lichidatorii numiți vor trebui să-și încheie operațiunile de lichidare în termen de cel mult șase luni dela data numirii lor.

ART. II. — Toate dispozițiunile din legi și regulamente contrare legii de față, sunt și rămân abrogate.

prin care se interzice funcționarea unei persoane juridice până la trarea ei în lege sau se hotără dizolvarea ei, are caracter de act de guvernământ, neputând fi, astfel, atacat în contencios.

GUVERNUL POATE INLOCUI ORGANELE DE CONDUCERE PRIN COMISIUNI INTERIMARE

La sfârșitul art. 46 se adaugă următoarele patru alineate:

„Când s'ar constata că organele de conducere ale unei asociațiunii își desfășoară activitatea împotriva bunelor moravuri, ordinii publice și siguranței Statului, se sustrag controlului prevăzut de art. 15 din prezenta lege, sau prin atitudine și acte neechilibrate împiedică bunul mers al asociațiunii, consiliului de miniștri, pe baza propunerii ministrului dela departamentul sub controlul și supravegherea căruia se află persoana juridică respectivă, va proceda la înlăturarea comitetului de direcție sau a consiliului de administrație numind în loc o comisiune interimară alcătuită dintr'un președinte și din patru sau șase membri.

Comisiunile interimare numite în condițiunile de mai sus, sunt organe supreme ale asociațiunii, îndeplinind toate atribuțiunile adunării generale și ale celorlalți factori de conducere.

Convocarea adunării generale se va putea face decât de comisiune interimară și numai în baza unei autorizațiuni speciale a ministrului dela departamentul sub al cărui control și supraveghere se află persoana juridică respectivă.

Jurnalul consiliului de miniștri prin care se înlătură organele de conducere a asociațiunii cu personalitate juridică, numindu-se în loc comisiuni interimare are caracter de act de guvernământ, neputând fi, astfel, atacat în contencios.

La sfârșitul art. 54 se adaugă următorul alineat:

„În caz de dizolvare prin jurnalul consiliului de miniștri, lichidatorii numiți vor trebui să-și încheie operațiunile de lichidare în termen de cel mult șase luni dela data numirii lor.

ART. II. — Toate dispozițiunile din legi și regulamente contrare legii de față, sunt și rămân abrogate.

Nicu Joldea

Pe dealul Filaretului, într'o căsuță mică, umedă și întunecoasă trăia cojocarul Mihail Joldea care avea șapte copii și nevasta lui era internată la Mărcuța. Sărmana femeie pe când era lehză, dintr'o sperietură își pierduse mințile. O amenințase proprietarul cu pușca pentru că Joldea nu plătișe chiria.

Fiul lor, Nicu Joldea, crescuse fără mamă și subsese dela o doică rea, fără miță, în loc de lapte îi da ceai de mac și covrig, din această cauză era slab, pipernicit și în cap nu-i intra carnea nicidecum, deaceia tată-său, la vârsta de 14 ani băgă copilul rânduș la grajdurile Circului Sidoly. Așa Mihail zicea că s'a scăpat măcar de unul dintre cei șapte din casă.

Nicu se împrietenise c'un italian, dela acesta învăță să scrie și să citească în limba lui, dela lăutarii cari cântau la Zdrăfcu în grădina de pe cheiul Dâmboviței, învăță o mulțime de cântece și p'acelea le cânta oftând din băerile inimii, la fereastră Rădiței, fata paracliserului dela biserica Domnița Bădușa care, la ziua lui, îi dase o cămașă țesută și cusută de mănășițele ei albe și moi ca puful.

P'o iarnă cumplită Joldea mai mult golăneț, plecând plângând în țări depărtate și tată-său ce putu să-i dea alt decât sfaturi?

— Să nu bei băete, să nu furi, să nu te dai la patima jocului de cărți, să nu-ți uși țara și pe noi, fătul meu, îi zise Mihail Joldea,

când Nicu sui în tren, cu armăsarii și cu toată argățimea circului Sidoly, sărutându-și feciorul și ștergând o lacrimă.

În toate orașele Italiei, unde era mai frumos Joldea suferi de la șef ghionturi și insulte, palme și pumni, vezi că el era cel mai mic, mai străin și mai oropsit.

Și cui să se plângă? Și cine-l asculta pe el? Cine-l credea pe el străinul, pe el nerodul, pe el inzulizitul, pe el tigoarea pământului?

Când auzea toate aceste insulte, plângea, plângea de rădă locul și înă și mai rău se prostea și nu-l mai trăgea inima la nimic.

Intr'o zi pe când se afla la Torino, făcu socoteala banilor pe cari îi avea la chimie și schimbând o liră, luă o hârtie cu flori și scrisse Rădiței aceste rânduri: Radă dragă să te'nchini Să n'ajungi printre străini; El's reci ca și o stâncă

Când pot, sufletu-ți mănăncă!..

Șeful său uitându-se peste umerii lui și citind cele scrise îi și luă la bătae. Ca un leu Joldea se repezi și el în capul lui și răcnind furios îi turnă atâtea insulte, câte primise dela el, apoi știind ce-l așteaptă, fugi pe ulițe, așa în halul în care se afla, iar lumea și poliția îl luară drept un ieșit din minți. Sărmanul!..

În balamuc închis și declarat nebun, Nicu ce să facă alt decât să sufere și să plângă? Poliția prinzându-l pe stradă și luându-i urma, aflase că e nebun. Și cum

Valea lui Ionel

(Urmare din pag. 1-a)

a-și apăra frații ce l-au mai rămas. Păzea deci ca un vultur să vadă dacă din liniile inamice nu se arată și pentru ei mcartea ca și pentru tatăl lor.

Dușmanul văzând că a doborât culbul de mitralieră din vâlcea, culb care l-au ținut sub focul intens al armelor sale, a grăbit să-și strecoare trupele prin locul gol, spre a putea face impresurarea noastră.

Ionel, care s'a trezit din toropeală și se gândea la frații lui, cum privea înspre liniile dușmane, a zărit trupele ce se furășau prin vâlcea. A înțeles că acestea aduc moartea fraților săi și a celor ce-l înconjoară. Sub dominația unii contra a celorlora cari l-au omcrat tatăl și încearcă să-i omoare și frații, a pus mâna pe mitralieră, făcând aceleași mișcări ca și tatăl său, pomnind o vie scenare a celor ce căutau să înainteze. Surprins fără de veste, dușmanul a fost lovit din plin și silit să se retragă.

Comandantul regimentului observând încetarea focului mitralierii lui Nicolai Stoica și dându-și seama de importanța strategică a acestui punct, a trimis imediat ajutoare într'acolo.

Sosind ajutoarele, ele l-au găsit

pe Ionel în plină activitate de apărare. Acesta, văzând apropiindu-se de el ostemi de al tatălui său, s'a sculat dela mitralieră și apropiindu-se de cel din capul grupului, l-a luat de mână și săltând capul peste parapetul adăpostului mitralierii, a arătat cu mâna în spre locul unde a încercat să se strecoare inamicul. Imprudenta i-a fost fatală. Un glonte bine ochit, trimis din liniile dușmane ce păneau cu vigilență acest culb de mitralieră, l-a doborât pe Ionel, aruncându-l alături de tatăl său, fără suflare.

Ajutoarele venite, au pus mâna pe mitralieră, oprind înaintarea dușmanului la timp.

Turistii ce trec astăzi prin pitorești locuri ale Asăului, pot vedea o cruce înălțată pe malul drept al pârâului ce străbate această vale, arătând locul unde tatăl și fiul au murit, luptând eroic pentru Țară. Iar valea pârâului poartă și astăzi denumirea de Valea lui Ionel, în amintirea aceluia care a stăpânit-o odată, oprind trecerea dușmanului prin acel loc.

Fiecare din noi trebuie să-și jertfească viața pentru apărarea Țării și a Neamului. Rari sunt însă aceia cari înțeleg această jertfă la ade-

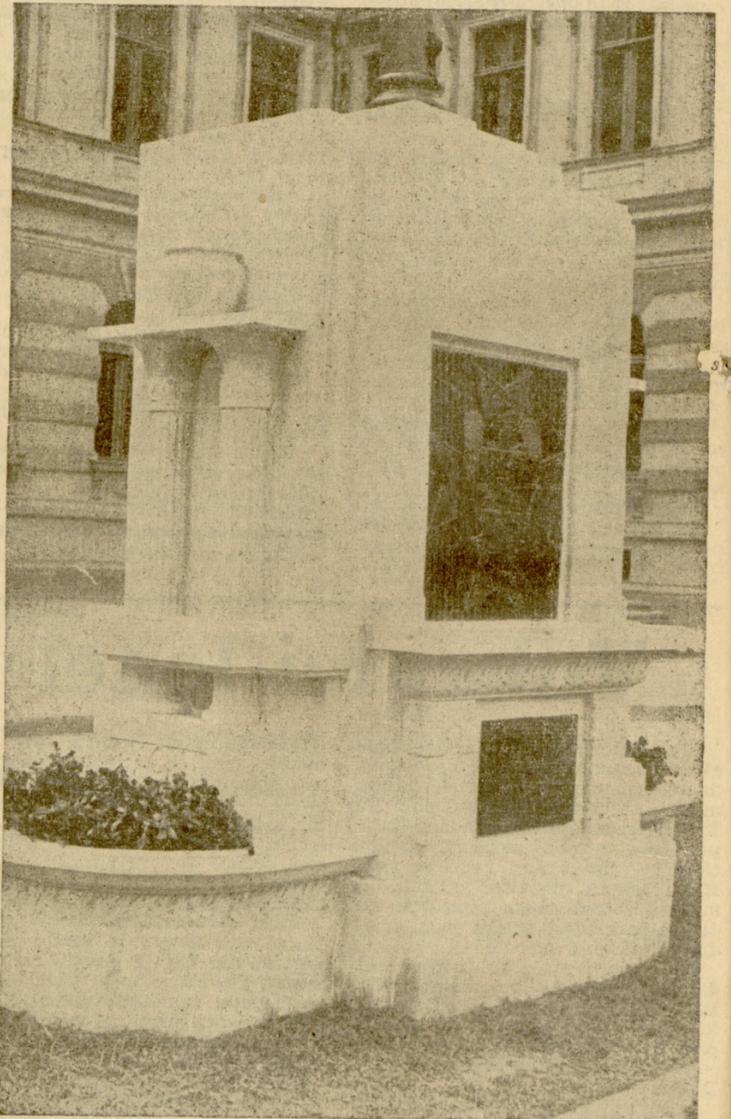
vârnatul ei preț. Aceștia sunt Eroii și ei nu zac în cimitire, ci în sufletul neamului nostru.

Ei lasă în cimitirul Țării, oasele lor sfinte, iar Neamului, spre cultivare, sufletul lor de martiri.

Prin jertfa vieții sale, micul Ionel care nici n'a avut o scilpire de bucurie în viață, căci n'o putea încă pătuunde cu simțurile lui reduse, a salvat atâtea mii de suflete de ostași, cari trebuiau să moară, de reușea dușmanul să-i înconșjcare.

Dacă n'a avut parte Ionel să-și vadă frații salvați, în schimb aceștia, chemați de comandantul Brigăzii din acel loc, au sosit în frumosele lor uniforme de Căpitani, grade de curând câștigate prin eroismul lor și cu cele mai frumcase onoruri au asistat la inhumarea rămășițelor pământești ale eroilor ce au fost tatăl și micul lor fraților Ionel.

Țăria și bunul Rege recunoscători, i-a avansat pentru eroismul lor atât pe tatăl Neculai Stoica, cât și pe fiul său, după moarte, la gradul de sublocotenent, dând drepturile de pensie convenite Mărâdicăi, mamă văduvită de cele două suflete dragi.

Frumosul monument Străjeresc din fața Prefecturii Bacău ridicat din inițiativa d. Mircea Cancicov pe atunci ministru al Finanțelor.—Opera sculptorului Leorda și a arhit. Petre Sterian